

20.09.2021

Asia/13

§ 648

V 13.10.2021, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite kiusaamisvilkun pilotoinnista väkivallan torjumiseksi kouluissa

HEL 2021-002230 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki pilotoi kiusaamisvilkkua valituissa kouluissa ala-asteilla ja harkinnan mukaan myös päiväkodeissa sekä selvittää sen vaikutuksia. Lisäksi aloitteen tekijät esittävät, että kaupungin tulee osana kiusaamisen vastaisen toimenpideohjelman toimeenpanoa perehtyä muihin uusiin, käytännön keinoihin kiusaamisen torjumiseksi.

Seinäjoen Törnävän koulussa on kokeiltu yhtenä käytännön keinona kiusaamisen torjumiseen kiusaamisvilkkua. Suuri osa kiusaamistilanteista tapahtuu tutkitusti välitunneilla, ja kiusaamisvilku on yksi käytännön työkalu kiusaamisen torjumiseen ja siitä ilmoittamiseen. Seinäjoen alustavat kokemukset vilkun käytöstä ovat olleet positiivisia.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon viitaten, että kiusaamisvilkun pilotointi on perusteltua myös Helsingissä, ja kokeilu on mahdollista toteuttaa kustannustehokkaasti. Osana pilo-

tointia on tarpeen arvioida vilkun hyötyjä käyttöönoton jälkeen esimerkiksi koululaisten kokemusten perusteella.

Kiusaamista tapahtuu myös esimerkiksi koulumatkoilla, netissä tai luokassa. Kiusaamisvilkun lisäksi onkin tarpeen toteuttaa laajasti kiusaamisen vastaisen ohjelman (KVO13) toimenpiteitä. KVO13 on otettu käyttöön varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Ohjelmassa on kaikkiaan kolmesta pääkohtaa, joista osa liittyy kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, osa päiväkodin, koulun ja oppilaitoksen toimenpiteisiin kiusaamistilanteissa ja osa niihin tilanteisiin, joissa tarvitaan oman henkilökunnan ulkopuolisia toimijoita. Ohjelman toimenpiteitä on ryhdytty toteuttamaan sekä toimialan sisällä että yhteistyötahojen kanssa.

Helsingissä on ryhdytty kehittämään myös sähköisiä, laajemmin käytettäviä palautekanavia kiusaamisesta, väkivallasta, häirinnästä tai syrjinnästä ilmoittamiseen. Kiusaamisesta tulee voida ilmoittaa milloin tahansa, kaikkien asianosaisten toimesta ja nimellä tai anonymisti. Tällä hetkellä toimivin vaihtoehto on Wilmaan luotava kysymyslomake, jonka avulla lapsi, nuori tai hänen huoltajansa voi ilmoittaa edellä mainituista asioista. Tämä lomake on otettu koekäyttöön kahdessa peruskoulussa, ja sen käyttöä pyritään laajentamaan kaikkiin kouluihin ja oppilaitoksiin.

Kaupunki ottaa tarvittaessa nopeallakin aikataululla käyttöön kaikki toimivat keinot kiusaamisen torjumiseksi.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 04.05.2021 § 206

HEL 2021-002230 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän valtuustoaloitteesta kiusaamisviikun kokeilemisesta väkivallan torjumiseksi kouluissa:

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta hyväksyi lokakuussa 2019 kunnianhimoisen kiusaamisen vastaisen ohjelman eli KVO13. Ohjelma laadittiin yhdessä lasten, nuorten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Keskeistä ohjelman laatimisessa on ollut se, että lapset ja nuoret ymmärtävät suunnitelman ja ottavat sen omakseen. Ohjelmassa on kaikkiaan kolmetoista pääkohtaa, joista osa liittyy kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, osa päiväkodin/koulun/oppilaitoksen toimenpiteisiin kiusaamistilanteissa ja osa niihin tilanteisiin, joihin tarvitaan oman henkilökunnan ulkopuolisia toimijoita. Ohjelman toimenpiteitä on ryhdytty toteuttamaan sekä toimialan sisällä että yhteistyökumppanien kanssa.

Kiusaamisen vastaisen ohjelman pääkohdat ovat:

Hyvinvoinnin mittarit

Sosiaalisia- ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävät ohjelmat

Ryhmien, luokkien ja yhteisöjen yhdessä sovitut säännöt

Jatkuva ryhmäyttäminen ja sosiaalisen kiinnittymisen edistäminen

Hyvinvoinnin starttitapaamiset

Sähköiset palautekanavat

Kiusaamisen selvittämisen kirjaaminen

Kiusaamisen vastaisten toimien vastuuhenkilöt

Restoratiiviset lähestymistavat

Nimikkoaikainen paljon kiusatuksi tulleelle

Kiusaaminen on rikos. K-0 toiminta kaikki koulut kattavaksi

Tukioppilastoiminnan kehittäminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Vertaistukitoiminta

Ohjelmaa laadittaessa kartoitettiin ensin kiusaamisen estämisen nykytila varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisella asteella. Seinäjoen Törnävän koulussa on kokeiltu yhtenä käytännön keinona kiusaamisen torjumiseen kiusaamisvilkkua. Suuri osa kiusaamistilanteista tapahtuu tutkitusti välitunneilla, ja kiusaamisvilkku on yksi käytännön työkalu kiusaamisen torjumiseen ja siitä ilmoittamiseen. Seinäjoen alustavat kokemukset vilkun käytöstä ovat olleet positiivisia. Kiusaamisvilkun pilotointi on perusteltua myös Helsingissä, ja se on mahdollista toteuttaa kustannustehokkaasti. Osana pilotointia on arvioitava vilkun hyötyjä käyttöönoton jälkeen esimerkiksi koululaisten kokemusten perusteella.

Kiusaamista tapahtuu muuallakin kuin välitunneilla, esimerkiksi koulumatkoilla, netissä tai luokassa. Kiusaamisvilkun ei tule olla ainoa toimenpide kiusaamisen torjumiseen, vaan sen lisäksi tulee toteuttaa laajasti KVO13 ohjelman toimenpiteitä.

Helsingissä on ryhdytty kehittämään myös sähköisiä, laajemmin käytettäviä palautekanavia kiusaamisesta, väkivallasta, häirinnästä tai syrjinnästä ilmoittamiseen. Kiusaamisesta tulee voida ilmoittaa milloin vaan, kaikkien asianosaisten toimesta ja nimellä tai anonyymisti. Tällainen ilmoittamismahdollisuus tulee luoda tulevaan ASTI-tietohallintojärjestelmään. Tällä hetkellä toimivin vaihtoehto on luoda Wilmaan kysymyslomake, jonka avulla lapsi, nuori tai hänen huoltajansa voi ilmoittaa edellä mainituista asioista. Tämä lomake on otettu koekäyttöön kahdessa peruskoulussa, ja ensi lukuvuoden alussa päästäneen lomakkeen käyttöön kaikissa kouluissa ja oppilaitoksissa.

Koulukiusaamisen vastaisia toimia kehitetään sekä valtakunnallisesti että alueellisesti Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala seuraava alan kehitystä ja ottaa tarvittaessa nopeallakin aikataululla käyttöön kaikki toimivat keinot, joitten avulla kiusaaminen saadaan loppumaan.

Käsittely

04.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anu Korppi: Nyt vastauksessa sanotaan näin:

"Tässä yhteydessä arvioitiin myös kiusaamisvilkun tai vastaavan käyttöönottoa yhtenä mahdollisena toimenpiteenä. Todettiin, että kiusaamista tapahtuu muuallakin kuin välitunneilla, esimerkiksi koulumatkoilla, netissä tai luokassa. Usein on nopeampaa ilmoittaa havainnoistaan suoraan välituntia valvovalle opettajalle, kuin mennä pihan toiselle puo-

20.09.2021

lelle painamaan kiusaamisvilkkua. Huoltajat eivät voisi ilmoittaa havaintojaan tätä kautta. Lisäksi vilkkua voitaisiin painaa vain hovin vuoksi."

Ehdottaisin tämän korvaamista seuraavasti:

"Seinäjoen Törnävän koulussa on kokeiltu yhtenä käytännön keinona kiusaamisen torjumiseen kiusaamisvilkkua. Suuri osa kiusaamistilanteista tapahtuu tutkitusti välitunneilla, ja kiusaamisvilkku on yksi käytännön työkalu kiusaamisen torjumiseen ja siitä ilmoittamiseen. Seinäjoen alustavat kokemukset vilkun käytöstä ovat olleet positiivisia. Kiusaamisvilkun pilotointi on perusteltua myös Helsingissä, ja se on mahdollista toteuttaa kustannustehokkaasti. Osana pilotointia on arvioitava vilkun hyötyjä käyttöönoton jälkeen esimerkiksi koululaisten kokemusten perusteella.

Kiusaamista tapahtuu muuallakin kuin välitunneilla, esimerkiksi koulumatkoilla, netissä tai luokassa. Kiusaamisvilkun ei tule olla ainoa toimenpide kiusaamisen torjumiseen, vaan sen lisäksi tulee toteuttaa laajasti KVO13 ohjelman toimenpiteitä.

Helsingissä on ryhdytty kehittämään myös" sähköisiä, laajemmin käytettäviä...

Kannattaja: Emma Kari

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Anu Korpin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Niclas Rönnholm, ruotsinkielisen perusopetuksen päällikkö, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi